

Meet the Boss

les 3

Samenvatten

In dit docentenblad staat alle benodigde informatie voor het voorbereiden en verzorgen van de derde debates. We gaan uit van een les van in totaal 50 minuten. Mochten de lesuren op uw school 45 minuten duren, dan kunt u enige tijd winnen door de lokaalopstelling voorafgaand aan de les klaar te laten zetten.

LES 1 Start met debat	LES 2 Speechen	LES 3 Samenvatten	LES 4 Argumenteren	LES 5 Vorbereiden	MEET THE BOSS DEBAT Debatteren
---------------------------------	--------------------------	-----------------------------	------------------------------	-----------------------------	--

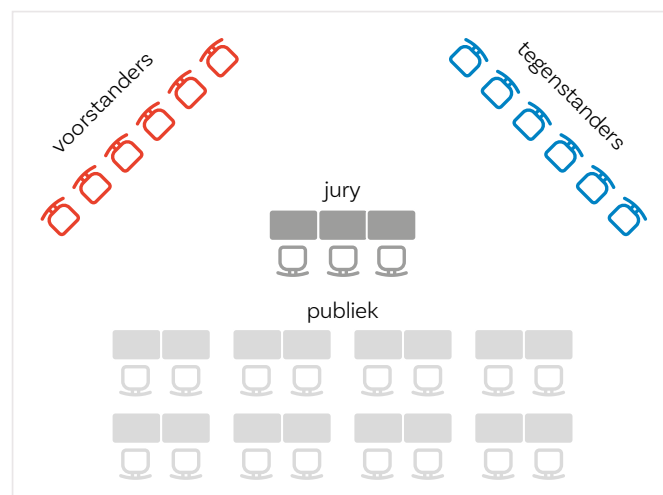
Lesverloop

00:00 - 00:03	Klaarzetten lokaalopstelling
00:03 - 00:13	Klassikale uitleg: debatform en conclusiespeeches
00:13 - 00:20	Debat voorbereiden
00:20 - 00:30	Oefendebat
00:30 - 00:35	Vorbereiden conclusiespeeches
00:35 - 00:45	Oefenen conclusiespeeches
00:45 - 00:50	Juryuitslag & afsluiting

Benodigheden

- Beamer / smartboard (geluid niet nodig)
- Powerpoint
- Lokaalopstelling
- Dobbelsteen (of digitaal alternatief)
- 1 vel schrijfpapier voor elke leerling

Lokaalopstelling

Lokaalopstelling

Zet aan weerszijden twee maal 6 stoelen in schuine opstelling voor de debatteams. Tegenover de stoelen voor de debaters, zet u tafels en stoelen voor de jury. Achter de jury zet u de overige tafels en stoelen voor de leerlingen in het publiek. Verdeel het publiek in gelijke aantallen aan de linker- en rechterzijde van het lokaal.

Leerdoelen

Hoofdoelen van deze les:

- Leerlingen kunnen een conclusiespeech geven
- Leerlingen kunnen debatteren volgens de Meet the Boss debatvorm

Subdoelen van deze les:

- Leerlingen durven een speech te geven
- Leerlingen kunnen presenteren met juist stemgebruik en passende gebaren
- Leerlingen kunnen contact maken met een publiek
- Leerlingen kunnen een vreemd standpunt verdedigen, zelfs als dat tegen hun mening indruist

Leren debatteren door te doen

Debatteren is een vaardigheid. Om een vaardigheid (aan) te leren, is het beoefenen essentieel. Tijdens deze debatlessen is de klassikale uitleg daarom steeds kort en bondig. De lestijd wordt vooral besteed aan oefeningen. Tijdens de oefeningen geeft u concrete tips die leerlingen direct in de praktijk kunnen brengen. Met deze benadering bereikt u de beste leerresultaten, terwijl ook de leerlingen gemotiveerd blijven door de groei die zij ervaren.

Toelichting: Meet the Boss debatvorm

In deze les zullen leerlingen voor het eerst een volledig Meet the Boss debat gaan voeren. Het debat is standaard opgebouwd uit drie fasen:

- Openingsfase
  - Speech voorstander, max. 1,5 minuut
  - Speech tegenstander, max. 1,5 minuut
- Vrije fase
  - Sprekers van beide teams wisselen elkaar af, in totaal 6 minuten
  - Aansluitend 2 minuten voor overleg binnen de teams
- Conclusiefase
  - Speech tegenstander, max. 1,5 minuut
  - Speech voorstander, max. 1,5 minuut

De leerlingen hebben de “openingsfase” geoefend in les 2 en de “vrije fase” in les 1. Deze les voegt daar de “conclusiefase” aan toe.

In een standaard Meet the Boss debat doen twaalf tot zestien leerlingen mee (6 tot 8 voorstanders en 6 tot 8 tegenstanders). In deze les kiezen we voor twee teams van elk zes leerlingen.

Vanuit de jury bezien, zitten de voorstanders *altijd aan de linkerzijde* en de tegenstanders *altijd aan de rechterzijde*. De voor- en tegenstanders spreken elkaar nooit direct aan, net als in de vorige lessen. Zij spreken voor, tot en naar de juryleden! De docent staat en beweegt in de ruimte tussen de teams om het debat te leiden.

Opening- en conclusiesprekers hoeven niet achter een aparte spreektafel of katheders te gaan staan. Zij kunnen opstaan vanaf hun stoel en vanaf die plek de jury toespreken. Het is gebruikelijk dat de openingssprekers op de stoelen zitten die het verst van de jury verwijderd zijn. De conclusiesprekers zitten op de stoelen die het dichtst bij de jury staan.

Toelichting: conclusiespeeches

Het bondig kunnen samenvatten van een debat is een nuttige vaardigheid. De conclusiespeeches in een debat zijn samenvattingen, maar met een subtiele twist. Deze speeches vormen namelijk de laatste kans voor de debaters om de jury te overtuigen. Beide teams zullen voordeel willen behalen door hun gekleurde weergave van het debat aan de jury mee te geven. Een goede conclusiespeech benadrukt de redenen waarom de eigen argumentatie sterker is (gebleken) dan die van het andere team. Zo 'helpen' conclusiesprekers de jury om het debat te overzien en tot een conclusie te komen over welk team moet winnen.

In een conclusiespeech moeten dus alle argumenten terugkomen die belangrijk waren in het debat. De conclusiespreker haalt voor deze uitleg denkstappen of voorbeelden uit het debat aan. Het ophemelen of neersabelen van argumenten moet altijd gebeuren op basis van inhoud. Het is dus niet de bedoeling om argumenten te voorzien van enkel een gevoelsuiting of recensie, zoals: "ik vond het zwak" of "dit is een slecht argument".

In een conclusiespeech moeten alle argumenten terugkomen die belangrijk waren in het debat. Eerst worden de labels van de argumenten aan de eigen kant opgesomd. Dan wordt elk label voorzien van een korte toelichting waarom het argument zo sterk bleek in het debat. Dan worden de labels van de argumenten aan de andere kant opgesomd. Ook daar volgt bij elk label korte toelichting, waarom het argument niet zo sterk is gebleken.

Leerlingen gebruiken soms hun conclusiespeech om het debat voort te zetten. Zij brengen dan een geheel nieuw argument of een originele weerlegging. Dat is niet toegestaan! Het andere team kan immers niet meer reageren en dat is zowel onbevredigend als oneerlijk. Er mag daarom in conclusiespeeches alleen worden teruggegrepen op wat al eerder is gezegd. Nieuwe argumentatie in de conclusiefase zal daarom door juryleden worden genegeerd.

Toelichting: Oefening conclusiespeeches

Na de "vrije fase" volgt in een standaard Meet The Boss debat een pauze van 2 minuten. In deze les krijgen leerlingen echter een speciale pauze van 5 minuten. Hierin bereiden de leerlingen in het

publiek allemaal een conclusiespeech voor. Het publiek is verdeeld in een helft die namens de voorstanders samenvatten en een helft namens de tegenstanders.

Na de pauze van 5 minuten wordt aangewezen welke leerlingen een conclusiespeech mogen geven, minimaal één namens de voorstanders en één namens de tegenstanders. Elke conclusiespeech duurt maximaal 1,5 minuut. Belangrijk detail: ook in deze oefening beginnen de tegenstanders de conclusiefase en hebben de voorstanders het laatste woord.

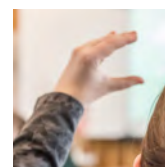
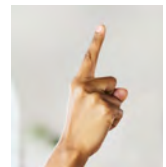
Na de conclusiespeeches mogen de juryleden bij meerderheid stemmen op het team dat heeft gewonnen. In deze les mag dat op basis van zelfgekozen criteria. Natuurlijk volgt applaus voor beide teams.

Timekeeper

Tijdens deze les gaan leerlingen speechen binnen een maximum aan spreektijd. Deze tijd moet worden bijgehouden en door middel van signalen aan de spreker worden gecommuniceerd. U kunt als docent ervoor kiezen om dit zelf te doen. Dit vergt wel kostbare aandacht, dus wij adviseren om deze taak te delegeren aan een betrouwbare leerling met een smartphone.

Hoe werkt het?

- Geef aan hoeveel minuten resteren, door dat aantal vingers duidelijk zichtbaar voor de spreker op te steken. Als de spreker nog één minuut te gaan heeft, steekt u dus één vinger in de lucht
- Wanneer de spreker nog 30 seconden over heeft, geeft u dit aan door de hand omhoog, palm omlaag, vingers horizontaal gestrekt en duim parallel te houden.
- De laatste 10 seconden telt u met uw vingers in de lucht af. Zodra de tijd verstreken is, geeft u een klap op de tafel. De spreker heeft vanaf dat moment nog maximaal 15 seconden om af te ronden. Mocht de spreker ook die extra tijd overschrijden, dan kunt u met luid applaus de spreker overstemmen.

Gedetailleerd programma

00:00 - 00:03 Lokaal klaarzetten (3 min)

Zet de powerpoint klaar (SLIDE 1).

Laat leerlingen het lokaal in de juiste opstelling zetten: Zet stoelen klaar voor de debaters en tafels met stoelen voor de juryleden en het publiek (zie lokaalindeling hierboven).

00:03 - 00:13 Klassikale uitleg: Debatvorm, oefendebat, conclusiespeech, teams indelen (10 min)

Kondig aan dat leerlingen vandaag gaan oefenen met de echte Meet the Boss debatvorm, inclusief de conclusiespeeches aan het eind (SLIDE 2). Leg eerst kort de debatvorm uit (SLIDE 3). Het Meet the Boss debat bestaat uit drie fasen. In de openingsfase geeft eerst een voorstanders en dan een tegenstanders een speech van 1,5 minuut. Deze speech komt overeen met de speeches die leerlingen in les 2 geoefend hebben (SLIDE 4). Na deze twee openingsspeeches, start een vrije fase van 6 minuten (SLIDE 5). Deze fase komt overeen met de oefendebatten in les 1. De debaters zitten schuin tegenover elkaar en mogen de debatleider om het woord vragen voor korte spreekbeurten van elk ongeveer 20 seconden.

Na de vrije fase volgen twee conclusiespeeches van 1,5 minuut. Let op: de tegenstanders beginnen in deze fase, de voorstanders eindigen!

In deze les wordt specifiek geoefend met de conclusiespeeches (SLIDE 6). Twaalf leerlingen (6 voorstanders en 6 tegenstanders) gaan de eerste twee fasen van debat met elkaar voorbereiden en uitvoeren. De leerlingen die niet debatteren of jureren, letten als publiek goed op en maken notities. De linkerzijde van het publiek maakt een conclusiespeech namens de voorstanders, de rechterzijde namens de tegenstanders. Na de vrije fase zal het debat voor 5 minuten stil worden gelegd. Hierna zullen minstens twee leerlingen uit het publiek een conclusiespeech gaan geven.

(SLIDE 7) Formeer nu de twee debatteams met elk 6 leerlingen en wijs aan wie voor- en tegenstanders zijn. Stel ook 3 juryleden aan: 1 zal letten op *argumentatie*, 1 zal letten op presentatie en 1 zal letten op *structuur*. U kunt leerlingen aanwijzen of loten. Vraag leerlingen hierna direct op hun plek te gaan zitten overeenkomstig de lokaalopstelling. Vergeet niet: voorstanders zitten links vanuit de jury bezien, tegenstanders rechts. Maak de debatstelling bekend en start een timer om de voorbereidingstijd bij te houden (SLIDE 8).

00:13 – 00:20 Debat voorbereiden (7 min)

De teams bereiden nu het debat voor. Toon de slide met de speechstructuur van openingsspeeches (SLIDE 9). Laat de debaters weten dat ze de slide kunnen overschrijven of een foto kunnen nemen met hun smartphone als geheugensteun. Spreek bij voorkeur direct af met elk team wie van hen de openingsspeech zal gaan geven. Indien de leerlingen het echt niet weten, zet dan enige druk of loot met een dobbelsteen (of digitaal alternatief).

Terwijl de debatteams verder gaan met voorbereiden, laat u aan de overige leerlingen en juryleden de slide zien over de structuur van de conclusiespeech (SLIDE 10). Verzoek de leerlingen in het publiek deze slide over te schrijven op een leeg blaadje. Tijdens het debat is het belangrijk dat ze deze structuur invullen en alle hulpvragen beantwoorden.

00:20 – 00:30 Oefendebat (10 min)

Kondig aan dat het debat gaat starten. Zorg ervoor dat iedereen op de juiste plek zit overeenkomstig de lokaalopstelling. Op de powerpoint zien ze hoe het debat vandaag gaat verlopen (SLIDE 11). Herhaal dat alle leerlingen in het publiek mee moeten schrijven en dat u pas vlak voor de conclusiefase bekend maakt wie de speeches mogen geven.

Delegeer het timekeeping aan een leerling in de jury en neem de tijdsignalen samen met de groep kort door. Start het debat. U bent als docent de gespreksleider. Roep de eerste spreker op namens de voorstanders en vraag om applaus. Vraag na afloop nogmaals om applaus. Herhaal dit voor de eerste spreker van de tegenstanders. Beide sprekers krijgen maximaal 1,5 minuut spreektijd.

Kondig hierna aan dat de vrije fase begint. De vrije fase duurt 6 minuten. Vraag alle leerlingen te gaan staan. Begin met het debat. Na de vrije fase geeft u het teken van een korte time-out.

Kondig aan dat de leerlingen in het publiek de komende 5 minuten allemaal een conclusiespeech gaan voorbereiden. Je kondigt straks aan wie de sprekers worden (door 'vrijwilligers' aan te wijzen of met behulp van de dobbelsteen).

00:30 – 00:35 Conclusiespeeches voorbereiden (5 min)

Leerlingen bereiden hun conclusiespeeches voor. Zet de slide met de structuur voor de conclusiespeech op de powerpoint (SLIDE 12). Spoor de juryleden aan om alvast na te denken hoe de tussenstand van het debat voor hen is. Loop rond voor eventuele vragen en om leerlingen aan te sporen de speech af te maken.

00:35 – 00:45 Conclusiespeeches oefenen & winnaar aanwijzen (10 min)

Kondig aan dat de voorbereidingstijd voorbij is. Selecteer een aantal conclusiesprekers (minstens één spreker voor de voorstanders en één voor de tegenstanders). Geef deze leerlingen nog een halve minuut om de speech af te maken. Roep dan eerst (één voor één in geval van meerdere sprekers) de sprekers op namens de tegenstanders. Zij gaan voor de tegenstanders staan (dus tussen de tegenstanders en de jury in) en geven vanaf die plek hun conclusiespeech. Herhaal dit voor de voorstanders.

Reflecteer na afloop met de klas op deze conclusiespeeches. Waren de speeches goed te volgen? Klopte het wat de sprekers zeiden? Verschillen leerlingen van inzicht over waar het debat voornamelijk over ging? Hoe zouden de speeches beter kunnen?

00:45 - 00:50 Juryuitslag & lokaal terugzetten (5 min)

Kondig tot slot aan dat de 3 juryleden nu een winnaar aan mogen wijzen. Ze doen dit door middel van stemmen. Elk jurylid baseert de keuze voor het winnende team op basis van het specifieke aandachtsgebied (argumentatie, presentatie en structuur). Felicitteer de winnaars en vraag om applaus van de groep. Mocht u nog tijd over hebben op dit punt van de les, dan kunt u de juryleden vragen om tips en tops te geven aan de teams en debaters.

Laat alle leerlingen weer zitten (SLIDE 13). Bedank de leerlingen voor hun inzet, laat ze het lokaal terugzetten in de oorspronkelijke opstelling en sluit de les af.

TIP Vraag aan de leerlingen, als daar nog tijd voor is, wat ze deze les geleerd hebben. Op deze manier vatten ze zelf de les samen en onthouden ze vaak meer!

EINDE LES 3

Wilt u meer weten?

Deze lesbrief is ontwikkeld door de DebatUnie voor het project Meet the Boss. Heeft u vragen?

Kijk dan op www.debatunie.nl of bel 071 203 2403

Breng samen met
Jet-Net & TechNet
technologie tot leven!

www.jet-net.nl/voortgezet-onderwijs

onderdeel van

